

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-06

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності на засіданні 30 червня 2021 року (протокол № 78) на виконання доручення Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. розглянув проект Закону України «Про амністію з нагоди 30-ї річниці незалежності України (реєстр. № 5249-1), внесений народним депутатом України Фрісом І.П. та іншими народними депутатами України.

Проектом пропонується оголосити амністію і поширити її дію, насамперед, на ті категорії засуджених, які найбільш незахищені та вразливі соціально: на неповнолітніх та жінок, а також чоловіків, які мають неповнолітніх дітей або дітей, визнаних особами з інвалідністю, на осіб з інвалідністю першої, другої та третьої груп, хворих на туберкульоз, онкологічні захворювання, осіб, що досягли пенсійного віку, учасників бойових дій, тощо.

Основними критеріями для застосування амністії є:

- незначна суспільна небезпека діянь, що вчинила особа, яка відбуває покарання;
- об'єктивні фактори (тяжка хвороба, похилий вік тощо), що суттєво знижують небезпечність осіб, яких пропонується звільнити від відбування покарання;
- значний строк відбутого засудженими особами покарання на момент проголошення амністії.

Рішення про застосування чи незастосування амністії прийматиметься судом щодо кожної особи індивідуально.

За повідомленням Мін'юсту у разі прийняття законопроекту попередньо підлягатимуть звільненню 1047 осіб (які підпадатимуть під дію статей 1-5, 7 проекту), також 176 засудженим, які відбувають покарання у виді обмеження волі та інші покарання, не пов'язані з позбавленням волі, буде скорочено наполовину невідбуту частину покарання.

Законопроектом визначено категорії засуджених, щодо яких амністія не застосовується. Це, насамперед, особи, яким смертну кару в порядку помилування замінено на позбавлення волі, і особи яких засуджено до довічного позбавлення волі; які мають дві і більше судимості за вчинення умисних тяжких та/або особливо тяжких злочинів; особи, яких засуджено за злочини проти основ національної безпеки України, терористичний акт, бандитизм, умисне вбивство при обтяжуючих обставинах; яких засуджено за злочин або злочини, що спричинили загибель двох і більше осіб; особи, стосовно яких протягом останніх

десяти років було застосовано амністію або помилування незалежно від зняття чи погашення судимості та які знову вчинили умисне кримінальне правопорушення, а також особи, які вчинили злочини з використанням службового становища (корупційні злочини).

Законопроект підтримується Офісом Генерального прокурора, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Міністерством юстиції України, Національною Академією правових наук, Верховним судом, Національним університетом ім. Я. Мудрого.

Разом з тим, Міністерство юстиції вважає за доцільне доповнити законопроект положеннями щодо незастосування амністії не тільки осіб, яких засуджено за порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту, що спричинили смерть потерпілого або заподіяли тяжке тілесне ушкодження, вчинене особою у стані алкогольного сп'яніння або у стані, викликаному вживанням наркотичних або інших одурманюючих засобів (частина друга статті 286 КК України, 2001 р.; частина друга статті 215 КК України, 1960 р.), але й до осіб, яких засуджено за вчинення кримінального правопорушення передбаченого частиною другою статті 286⁻¹ КК, а також до осіб, яких засуджено за домашнє насильство (стаття 126⁻¹ КК України, 2001 р.); неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей (частина друга статті 137 КК України, 2001 р.); домагання дитини для сексуальних цілей (стаття 156⁻¹ КК України, 2001 р.); незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей (стаття 203⁻² КК України, 2001 р.); жорстоке поводження з тваринами (стаття 299 КК України, 2001 р.).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило низку зауважень до законопроекту, зазначивши, що поданий законопроект є альтернативним щодо проекту Закону України «Про амністію з нагоди 30-ї річниці Незалежності України» (реєстр. № 5249). Переважна більшість положень даного законопроекту за своїм змістом тотожні тим, що містяться у проекті № 5249. Тому відповідні зауваження, висловлені Головним управлінням у висновку на законопроекті реєстр. № 5249, актуальні і для цього законопроекту реєстр. № 5249-1.

Заслухавши інформацію членів Комітету, всебічно обговоривши питання, члени Комітету звернули увагу на те, що альтернативний законопроект (реєстр. № 5249-1) містить статтю 2, яка передбачає особливості застосування амністії до осіб, які захищали суверенітет та територіальну цілісність України; брали безпосередню участь в АТО, забезпеченні її проведення; отримали статус учасника бойових дій.

Наразі чинним законодавством України визначений перелік документів, які підтверджують віднесення особи до категорії «учасника бойових дій» та не визначений перелік документів, які підтверджують віднесення особи до категорії осіб, які «захищали суверенітет та територіальну цілісність України».

Таким чином у разі прийняття Закону у запропонованій редакції матиме місце правова невизначеність, що в подальшому може призвести до проблем у правозастосуванні норми.

З огляду на зазначене, керуючись положеннями частин другої та третьої статті 110, пункту 1 частини першої статті 111 та пункту 2 частини першої статті

114 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді України відповідно до проект Закону України «Про амністію з нагоди 30-ї річниці незалежності України (реєстр. № 5249-1) відхилити.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову підкомітету – народного депутата України Бакумова Олександра Сергійовича.

Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та проект постанови Верховної Ради України додаються.

Голова Комітету

Д. Монастирський

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00CDCD8E00
Дійсний до: 21.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/3-2021/216177 від 01.07.2021

567111